

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Werner Mentens (0495-575353)	DJ-591580
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Zaaknummer: 591570
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Bomenbeleidsplan 2012, komgrenzen Wet Natuurbescherming en Bomenbeheerplan 2019-2028.

Voorstel

1. Aan de raad voor te stellen met de aanvullingen op het Bomenbeleidsplan 2012 in te stemmen.
2. Aan de raad voor te stellen de ontwerpkaart met komgrenzen Wet Natuurbescherming (voorheen Boswet) vast te stellen.
3. Het Bomenbeheerplan 2019-2028 vast te stellen.

Inleiding

Het belang van bomen in de woonomgevingen, parken en pleinen is groot. Bomen dragen bij aan het ecologisch leven, vangen de gevolgen van klimaatverandering op en dragen bij aan de kwaliteit en waarde van de leefomgeving. Daarom is in de Begroting 2019 op basis van het programma 2018 – 2022 aandacht gevraagd voor vergroening, een bijdrage aan biodiversiteit en uitbreiding van het bomenareaal.

Het huidige Bomenbeleidsplan 2012 is op 26 september 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. De ambities van het bomenbeleid worden nog steeds ondersteund.

- Integraal en participatief
- Toekomstgerichte beleidskeuzes, biodiversiteit, juiste boom op juiste plek, investeren in kwaliteit
- Duurzame boomstructuren en veilig bomenbestand op orde
- Beschermen van bijzondere bomen
- Juiste keuzes ten aanzien van bomen bij ruimtelijke ontwikkelingen
- Transparant en toegankelijk beheer
- Waarderen van particulier groen

Weert, 1 oktober 2018	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

18-12-2018

In te vullen door het B&W secretariaat:

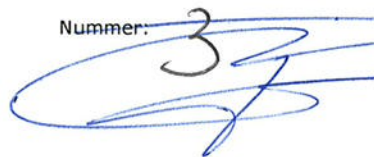
- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.:

Nummer:

De secretaris,

Met de vaststelling van het beleid staan bomen centraler bij ontwikkelingen en werken we aan het duurzaam behoud van bomen en boomstructuren. Bij ruimtelijke ontwikkelingen en ingrepen in de openbare ruimte wordt meer rekenschap gehouden met bomen. Inrichtingsplannen worden hierop aangepast, er wordt meer ruimte gemaakt voor bomen en er vinden betere afwegingen plaats voor het behoud van bomen. Bij nieuwe projecten en bij beheer is er meer aandacht voor de standplaats, de juiste soort van nieuw te planten bomen en het versterken van biodiversiteit. Een goede communicatie over de aanwezigheid, de waarde van bomen maar ook het beheer van bomen is essentieel om goed bomenbeleid te voeren. Met acties in het kader van Heerlijk Weert werken we aan bewustwording, stimuleren we onze inwoners om aan vergroening en een bij-vriendelijke inrichting bij te dragen. Daarnaast is er meer duidelijkheid gecreëerd in de behandeling van meldingen over bomen.

In het Bomenbeleidsplan 2012 zijn ambities opgenomen om het bomenareaal uit te breiden en een proactieve aanpak van knelpunten in beheer. Voorgenomen was om deze ambities uit te werken in een uitvoeringsplan of Bomenbeheerplan met een prioritering en planning. Dit uitvoeringsplan is aangehouden omdat de financiële middelen als gevolg van tegenvallende gemeentelijke begrotingen niet beschikbaar waren. Om de gemeentelijke begroting op orde te krijgen is in 2014 het traject Kiezen met Visie opgestart. In de afwegingen hiervan is een bezuiniging op het bomenbeheer doorgevoerd van € 60.000 structureel. Dit besluit had een directe invloed op het beheer van het bestaand bomenareaal waardoor slechts beperkt vanuit bomenbeheer gewerkt kon worden aan de opgaven van het bomenbeleidsplan. De uitvoering van beleid is de voorbije jaren opgepakt bij integrale reconstructies en beperkter vanuit het budget van het bomenonderhoud. Het Bomenbeheerplan 2019 – 2028 is nu opgesteld en geeft een duidelijk inzicht in de haalbaarheid van de ambities.

Het uitvoeren van beleid en het beheren van bomen vormt vaak onderwerp van discussie. Aanleiding hiervan is dat vele mensen zich betrokken voelen bij bomen maar ook dat bomen een grote invloed hebben in de leefomgeving en de leefkwaliteit van onze inwoners. Draagvlak bij beslissingen omtrent bomen is belangrijk en dient zorgvuldig en deskundig onderbouwd te worden. Op basis van de afwegingscriteria voor overlast bij bomen is er in uitzonderlijke gevallen onvoldoende motivering om bomen proactief te vervangen. Hierdoor blijven bomen soms te lang in onwenselijke situaties gehandhaafd. Het huidige beleid geeft geen ruimte aan situaties met meervoudige en zwaarwegende knelpunten. Bomen worden enkel verwijderd als er een direct gevaar is vanuit de boomveiligheidscontrole, de boom ernstig aangetast of afgestorven is of indien bomen moeten wijken voor ruimtelijke ontwikkelingen. Naast de integrale onderbouwing van beslissingen wordt veelal overleg gepleegd met wijk- en dorpsraden, buurtbewoners en belangenorganisaties. Bij de onderbouwing wordt het duurzaam behoud van bomen naast omgevingsfactoren, zoals verkeersveiligheid, boomveiligheid, etc. in een lange termijnvisie gewogen. Desondanks worden beslissingen omtrent bomen vaak met eenzijdige motivering ter discussie gesteld.

Beoogd effect/doel

Een gezond bomenbestand te beheren en duurzaam in stand te houden. Ook worden knelpunten als gevolg van het bomenbestand opgelost en is het college van B&W bevoegd om maatwerk te leveren in uitzonderlijke situaties. De ambities voor uitbreiding van het bomenareaal welke in het Bomenbeleidsplan 2012 zijn vastgelegd, worden via het Bomenbeheerplan 2019-2028 uitgevoerd.

Argumenten

Het is belangrijk om groene en boomrijke woonbuurten te creëren en te behouden. Bomen zijn sfeer- en beeldbepalend, produceren zuurstof, verhogen de waarde van de leefomgeving en zijn onmisbaar in het ecologisch weefsel van stad en platteland. Dit wil niet zeggen dat bomen ten alle tijden behouden moeten blijven, maar dat er overgegaan moet kunnen worden tot vervanging. Door bomen te vervangen werken we aan een evenwichtig bomenareaal. Bij de vervanging van bomen worden soorten toegepast passend in de omgeving en soorten die bijdragen aan biodiversiteit, zgn. Drachtbomen. Bij het opstellen van het bomenbeleid in 2012 is erkend dat er in het verleden minder gunstige boomsoorten zijn toegepast in woonbuurten. Het gaat dan om bomen welke uiteindelijk te groot worden voor de omgeving waarin zij staan, bomen die bijzonder veel zorg nodig hebben of onevenredig veel overlast veroorzaken. Door de groeiplaatsomstandigheden te verbeteren met meer ondergrondse ruimte, juiste boomsoorten te kiezen en de standplaatsen beter in te richten worden de bomen duurzaam beheerd. Daarmee wordt de levensduur van de bomen verlengd en de kosten van onderhoud op lange termijn beperkt. Aanvullend hierop stellen we volgende toevoegingen op het bomenbeleid voor.

1.1. Voorkomen van onevenredig veel overlast.

Het is van belang dat onze inwoners het belang van bomen in hun woonomgeving weten te waarderen. Het ingrijpen in situaties waar uitzonderlijk veel knelpunten optreden draagt hieraan bij. Vanuit het bomenbeleid en het bomenbeheer wordt getracht om de overlast door beheeringrepen te beperken. Het komt voor dat er geen oplossingen te bieden zijn en dat bomen vervangen moeten worden. Dit betekent dat proactief ingegrepen moet kunnen worden. Op basis van de overlastmatrix, Deel B hoofdstuk 7, in het vigerende bomenbeleid is vaak geen onderbouwing te geven om voortijdig bomen te vervangen. Om hierop een antwoord te bieden wordt de, in het Bomenbeleidsplan 2012 opgenomen matrix in Deel B hoofdstuk 7, aangevuld voor bomen die onevenredig veel overlast veroorzaken.

Een voorbeeld hiervan zijn bomen in woonbuurten die met regelmaat voor verstopping in de riolering zorgen, de trottoirs opdrukken en daarnaast overlast veroorzaken door overmatige vruchtval en de nodige zorgen hebben in de bestrijding van plagen en ziekten.

1.2. Maatwerk voor knelpuntbomen.

Om een adequater beheer te kunnen voeren wordt voorgesteld de beslissingsbevoegdheid om af te wijken van het vastgestelde beleid bij het college van B&W te leggen. Door de bijzondere situaties goed te onderbouwen kan het college van B&W sneller overgaan tot maatwerk. Het principe "handelen in functie van duurzaam behoud van bomen" zoals opgenomen in het bomenbeleidsplan blijft gelden. Slechts bij hoge uitzondering mag bij bomen met een multiproblematiek overgegaan worden tot vervanging na besluit B&W. De bomen worden steeds, net als reguliere kap van bomen, opgevolgd door herplant op dezelfde plek of in de directe omgeving met een passende soort in goede groeiomstandigheden.

1.3. Onafhankelijk groenadvies.

De gemeente is als beheerder verantwoordelijk voor de bomen in openbaar gebied en is tevens vergunningverlener voor de kap van diezelfde bomen. Hierdoor is het soms lastig te verklaren waarom beslissingen omtrent bomen genomen worden. Een onafhankelijke toetsing van de voornemens en de motivering kan helpen om beter onderbouwde besluiten te nemen. Met het instellen van een groenadviescommissie kan een onafhankelijke beoordeling plaatsvinden en een onafhankelijke advies bij beslissingen omtrent bomen en groenvoorziening. De groenadviescommissie brengt op verzoek advies uit aan het college van B&W bij ingrepen aan bomen die afwijken van het reguliere beheer, bij grootschalig rooiwerk en reconstructies. Daarnaast is de verwachting dat de groenadviescommissie ingezet wordt voor onafhankelijk advies bij betwisting in procedures. Dit vergt deskundigheid en kennis op gebied van groen, bomen, cultuurhistorie, biodiversiteit en klimaat. De groenadviescommissie vergadert minimaal 4

keer per jaar, bestaat uit in- en externe leden en vergaderen onder bestuurlijke begeleiding van de gemeente. In overleg met lokale belangengroeperingen wordt de samenstelling van de groenadviescommissie bepaald. De externe vrijwillige leden van de groenadviescommissie krijgen een aanwezigheidsvergoeding van € 75 per vergadering. Dit is in een landelijke verordening vastgelegd. De kosten bedragen maximaal € 1.200,-.

2.1. Uniformiteit en duidelijkheid in de ontwerpkaart (Boswet).

De huidige komgrens is vastgesteld op 25 maart 1964 en is dus sterk verouderd. Door de stedelijke ontwikkeling zijn grote delen van de wijken Boshoven, Leuken en Graswinkel buiten de bebouwde komgrens komen te liggen. De bebouwde komgrens volgens de Wet Natuurbescherming is gelijk gelegd met de grens van het bestemmingsplan Buitengebied. Hiermee wordt uniformiteit en duidelijkheid gecreëerd bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.2. Ontwerpkaart (Boswet) ongewijzigd.

De ontwerpkaart komgrenzen volgens de Wet Natuurbescherming (voorheen Boswet) heeft van 30 augustus tot en met 11 oktober ter inzage gelegen. Naar aanleiding van het ter inzage leggen van de ontwerpkaart zijn enkele vragen ter verduidelijking gesteld. Deze vragen hebben niet tot inhoudelijke wijzigingen van de ontwerpkaart geleid.

3.1. Duurzaam onderhouden van bomen.

Door "planmatig" bomen te onderhouden wordt op termijn de kwaliteit van het bomenareaal verhoogd. Bij een planmatige aanpak wordt gewerkt in een duidelijke beheercyclus aan een verantwoorde snoeiwijze, een veilig bomenbestand en het minimaliseren van overlast door bomen en vooral duidelijker gecommuniceerd naar inwoners en bedrijven. De snoeikosten in deze aanpak zijn beduidend lager.

3.2. De zorgplicht wordt gewaarborgd.

In het Burgerlijk Wetboek is geregeld dat eigenaren van bomen moeten voldoen aan hun zorgplicht en hiervoor regelmatig de bomen moeten laten inspecteren. De boomeigenaren moeten gegevens vastleggen en maatregelen nemen om aan deze zorgplicht te voldoen. Door structureel de bomen te monitoren (VTA-inspecties) en maatregelen te nemen wordt de gevaarzetting ingeperkt en voldaan aan de wettelijke zorgplicht. Daarmee worden aansprakelijkheidsstellingen van materiele schade en persoonlijk letsel beperkt.

3.3. Investeren in een groene leefomgeving.

Het is ons streven om onze stad verder te vergroenen, te ontstenen, meer sfeer en beleving te creëren. Door te investeren in nieuwe bomen, in boomstructuren en nieuwe boomrijke plekken zorgen we ervoor om in de toekomst een groene stad te behouden die met name de veranderingen in het klimaat kan opvangen. Hier ligt ook een opgave bij onze inwoners en bedrijven. We stimuleren particulieren en bedrijven die meer bomen willen in hun tuin, straat of terrein. Een voorbeeld hiervan is de Fruitbomenactie in 2017 waarbij ca 3500 gezinnen zich inspande in een gezamenlijke vergroeningsactie. In het Bomenbeleidsplan 2012 zijn de ambities opgenomen om het bomenareaal uit te breiden. Verder gaan we actief aan de slag met het zoeken naar locaties waar extra bomen geplant kunnen worden. In het coalitieprogramma 2018 – 2022 is vergroening van de stedelijke omgeving opgenomen.

3.4. Ambities blijven gehandhaafd.

De opgaven en ambities van het Bomenbeleidsplan 2012 zijn uitgewerkt in een jaarplanning in het Bomenbeheerplan 2019 – 2028. De opgaven en ambities zijn in een prioritering en jaarplanning verwerkt. De prioritering is bepaald op basis van het beschikbare jaarlijkse beheerbudget, verspreid over de gemeente Weert. Grote opgaves worden gerealiseerd samen met de grootschalige reconstructies vanuit het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het inverdieneffect wordt gerealiseerd door gecombineerd met de civieltechnische werkzaamheden te investeren in ondergrondse groeiplaatsen.

Kanttekeningen en risico's

De aanvulling in het Bomenbeleidsplan kan aanleiding geven tot een tijdelijke toename van het aantal meldingen over bomen. Het is geenszins de bedoeling dat deze beleidswijziging leidt tot het inkrimpen van het areaal bomen of om boomloze woonomgevingen te creëren. Wel kan er worden overgegaan tot maatwerk bij multiproblematiek op basis van de randvoorwaarden van het Bomenbeleidsplan en binnen de budgettaire ruimte van het Bomenbeheerplan 2019-2028.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Het Bomenbeleidsplan 2012 voorziet in uitbreiding van boomstructuren en boomrijke plekken. Verder voorziet het bomenbeleidsplan in een proactieve aanpak om knelpunten in bomenbeheer te beperken. In het Bomenbeheerplan 2019-2028 zijn prioriteiten geformuleerd en in een globale programmaplaning gezet. De opgave gedurende deze periode bedraagt € 2.029.000,00.

In het onderstaande schema is toegelicht op welke wijze de dekking van het bomenbeleidsplan zal plaats vinden.

Financieel overzicht bomenbeleidsplan		
Omschrijving		Kosten
Totale kosten uitwerking bomenbeleidsplan 2019 - 2028		2.029.000
Dekking		
Extra budget bomenbeleidsplan		
1. structureel vanaf 2019 (€ 78.000 x 10 jaar looptijd plan)	780.000	
2. Vervangingsinvestering 2019 (t/m 2028 einde looptijd)	700.000	
3. Realisatie deelwerkzaamheden t.l.v. diverse rioleringsprojecten 2019 - 2028	369.000	
4. Extra middelen coalitieakkoord. Incidenteel 2019 t/m 2021 (€ 300.000,-/ Verdeling 60% bomen en 40% groen)	180.000	
Totaal dekkingsmiddelen		2.029.000
Voor het reguliere onderhoud van bestaande bomen is onderstaand structureel budget beschikbaar.		
Straatbomen € 464.729,-		
Prioriteiten 2019 (nr 18) budget wordt met € 10.000,- verhoogd.		

Vanuit evaluatie van het bestaande Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) in relatie tot de uitgangspunten voor het nieuw op te stellen GRP wordt de storting vanuit de exploitatie van groen, openbare verlichting en infrastructuur herbekeken.

Als gevolg van de gerealiseerde areaaluitbreiding dient jaarlijks het budget voor bomenbeheer in de begroting te worden verhoogd.

Groenadviescommissie.

De groenadviescommissie is een vrijwillige, bezoldigde functie. De vergoeding van deze commissieleden bedraagt € 75 per vergadering. Dit is in een landelijke verordening vastgelegd. De totale kosten bedragen maximaal € 1.200,- per jaar.

De kosten voor de groenadviescommissie worden opgevangen binnen het beschikbaar budget 001.01.00 Commissies.

Uitvoering/evaluatie

De groenadviescommissie wordt ingesteld voor een periode van 2 jaar, waarna een evaluatie uitgevoerd wordt. De evaluatie wordt opgesteld in overleg met belangengroeperingen en voorgelegd aan de raad.

De uitvoering van het bomenbeheerplan begint in 2019 en zal opgevolgd worden door middel van 2 jaarlijkse evaluaties.

Communicatie/participatie

Belangengroeperingen met deskundigheid op gebied van groen, bomen, cultuurhistorie, biodiversiteit en klimaat worden uitgenodigd om de inrichting van de groenadviescommissie te bespreken en mede vorm te geven.

Na het vaststellen van het bomenbeheerplan worden de voorgestelde plannen gecommuniceerd met de desbetreffende wijk- en dorpsraden voordat met de uitvoering wordt gestart. Ook de bewoners in de straten worden bij de uitvoering van de werkzaamheden betrokken waar het gaat over vervangingen.

Overleg gevoerd met

Intern:

Wil op 't Roodt, functioneel beheerder groen
Ivo Linssen, kwartiermaker programma groen en afval
Harry Zwinselman, directievoerder groen
Cor Wolters en Noël Gofers, toezichthouders groen
Loet Koppen, financiën

Extern:

Dhr. Joop van Hout, coördinator Trefpunt Groen Eindhoven
Dhr. Wevers, groenadviesbureau Alles over Groenbeheer

Bijlagen:

1. Matrix voor bomen met onevenredig veel overlast.
2. (Digitaal) Bomenbeheerplan
<http://weert.allesoverbeheer.nl>
Gebruikersnaam: Gemeenteweert_aog
Inlognaam: aogb
3. Ontwerpkaart komgrenzen volgens de Wet Natuurbescherming (voorheen Boswet)